

„Стейтмънт“ тежи 350 кг. Това обаче не пречи на Роман Абрамович да му се радва в яхтата си. 80-килограмовото махало на грамофона му позволява да стои винаги изправен и балансиран.

Снимки: АБТорката

Грамофон за €100 000

Историята

Първият уред, който използвал вибрация или, за да възпроизведе графично звук върху хартиен диск, е бил изобретен през 1857 г. от французина Едгар-Леон Скот. Машината била наречена фототограф (phonautograph - на фр.).

По-късно през 1877 г. изобретателят Томас Едисон я усъвършенства, така че да възпроизвежда музика. Фонографът с цилиндър на Едисон доминирал на пазара до 1880 г. Той можел да възпроизведе звук само при едно-единствено завъртане.

По-късно Александър Герам Бел изобретил своя грамофон с восьмиен цилиндър, който можел да свири много пъти. През 1887 г. Емил Берлинер създава дисков грамофон. Първите записи били правени върху плочи от стъкло, след това започнала да се използва цинкът и накрая пластмасата, известна като винил.

Гали ухото на Абрамович

Игличката отново гойде на мога

Елена ПЕТКОВА

Лек пукот от статично електричество... А после кристален звук от лиданото на Бетовен. Свири „На Елиза“. Ретро? Съвсем не.

Вероятно от години не сте слушали музика на грамофон. А ако сте на 15, може би никога не сте виждали такова „животно“. Това означава, че никога не сте чували истински чист, почти реален звук.

Грамофонът се завърща. Неслучайно деснай-големите звезди в музикалния

бизнес записват на плочи, не на дискове. Последният албум на Майкъл Джайксън - This is it, бе разпространен най-напред на култовото „ел пи“ (ugba от long play - дългосвирещца). Преиздадените песни на Джими Хендрикс и новите парчета на Бионсе също са на винил. Всичко това потвърждава тезата, че ерата на грамофоните съвсем не е отминала.

Една грамофонна плоча спокойно може да отпразнува 100-тия си рожден ден, докато дискът най-

Разрез на грамофонна плоча

Замърсяване на плочата.

Увеличен 10 000 пъти.

много да чука 20-ака. Около 500 млн. пък са плочите, които се съхраняват в домовете на хората по света. И още малко статистика: през 2008 г. са били прода-

дени 1,9 млн. грамофонни плочи, което означава, че търсенето им е скочило с около 90% в сравнение с 2007 г.

От зората на дигиталните технологии съществува война между грамофона и CD плейра. Магията на звука от винила е в неговата топлина и мекота, твърдят специалистите и защитниците на аналоговите технологии в музиката. Освен това честота на саунда на плочата варира от под 20 херца до над 30 000 херца. Докато честотата на звука от диска е между 20 херца и 20 000 херца. Така или иначе това е и диапазонът на чувствителност на човешкото ухо, според данни на „Червената книга“ (за аудио- и компактдисквени стандарти). Въпреки че грамофонът произвежда много повече информация от CD-то, тя не може напълно да бъде възприета от ухото. Мекотата и чистотата на звук обаче са осезаеми. И това се дължи на любопитния факт, че игличката на грамофона променя позицията си до 18 хил. пъти в секунда.

Един от най-известните фенове на уреда е милиардерът Роман Абра-

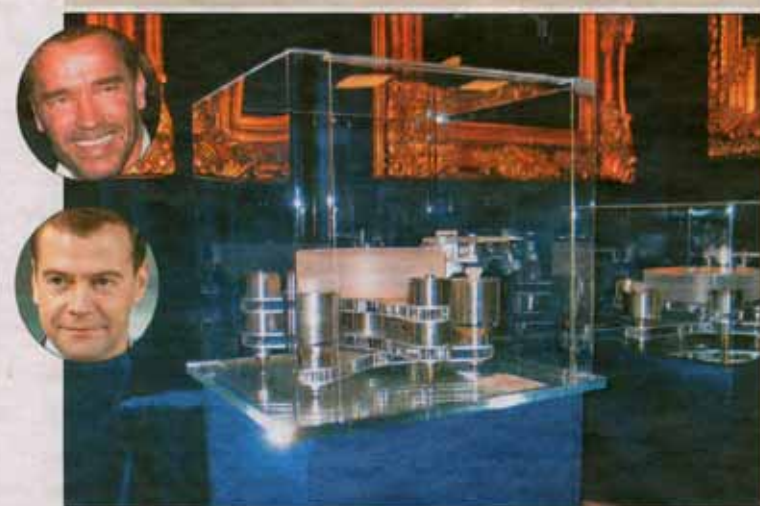
Горната плоча на грамофона „Стейтмънт“ плава над другата чрез безконтактно магнитно шарнирно окачване.

мович. Той притежава последно поколение грамофон - „Стейтмънт“, който тежи 350 кг и струва около 100 хил. евро. Чудото краси и озвучава не дома, а... една от яхтите му.

Немската компания „Клийраудио“ изобретява „Стейтмънт“ през 2008 г. Идеята била той да се превърне в уникално произведение на аналоговите технологии без комерсиална цел. Сглобяването на един такъв грамофон отнема поне 5 месеца, защото всяка част се прави на ръка. Веднага щом „Клийраудио“ го показали пред публика, получили 11 заявки, което практически било невъзможно за изпълнение. Към грамофона „Стейт-

мънт“ е закрепено махало, което тежи 80 кг и винаги сочи центъра на земята, независимо от положението на шасито. Моторът на грамофона е като този, който е бил използван за „ръката“ на марсохода „Марс Роувър“ в експедицията на НАСА, започнала през 2003 г. „Стейтмънт“ може да поддържа 4 рамена, има и дисплей. Стойката му е направена от т.нар. мъртво дърво, което отклонява резонанса. То никога не потъва и представлява 60 слоя дървесина, пресовани под тежестта на маса от 60 тона в сандвич от неръждаема стомана и акрил. Грамофонът може да бъде видян на първото Хай-Фи Експо у нас през юни 2010 г.

Ценители на „ел пи“

Грамофонът „Мастър референс“, който струва около 16 хил. евро, гали ушите на руския президент Дмитрий Медведев и губернатора на Калифорния Арнолд Шварценегер.